

Examenul de bacalaureat național 2017
Proba E. d)
Filosofie

Varianta 4

Profilul umanist din filiera teoretică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar.

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.**

SUBIECTUL I **(30 de puncte)**

Scrieți pe foaia de examen litera corespunzătoare răspunsului corect, pentru fiecare dintre situațiile de mai jos. Este corectă o singură variantă de răspuns.

1. Conform filosofului Lucian Blaga, omul este dispus să renunțe la propria ființă pentru:
 - a. a avea un destin implacabil
 - b. împlinirea destinului creator
 - c. a respinge destinul
 - d. împlinirea fatalității
2. Răspunsul la întrebarea „Ce este virtutea?” este dat de:
 - a. etică
 - b. estetică
 - c. etimologie
 - d. epistemologie
3. O problemă/temă specifică abordată în cadrul eticii aplicate este cea referitoare la:
 - a. eutanasiu
 - b. sensul vieții
 - c. adevăr și eroare
 - d. dreptate și egalitate
4. J. St. Mill consideră că restrângerea libertății unui om este legitimă, doar atunci când:
 - a. se acceptă un stat autoritar
 - b. statul este mai presus decât individul
 - c. statul este abuziv
 - d. se previne lezarea altor oameni
5. O consecință a afirmării libertății absolute este:
 - a. responsabilitatea absolută
 - b. condamnarea absolută
 - c. limitarea absolută
 - d. constrângerea absolută
6. Drepturile pozitive sunt formulate în:
 - a. *Declarația Drepturilor*
 - b. teoria deterministă
 - c. teoria failibilistă
 - d. *Declarația Universală a Drepturilor Omului*
7. Propoziția „2+2=4” este din perspectivă kantiană o judecată:
 - a. a posteriori
 - b. intensivă
 - c. a priori
 - d. expresivă

8. Afirmarea „adevărul este adecvarea dintre lucru și intelect” corespunde:
- teoriei adevărului coerență
 - teoriei adevărului corespondență
 - teoriei adevărului utilitate
 - teoriei pragmatiste a adevărului
9. Un reprezentant al eticii eudaimoniste este:
- J. Rawls
 - Im. Kant
 - J. P. Sartre
 - Aristotel
10. Deoarece presupune intervenția statului pentru a-l asigura, dreptul la învățământ gratuit este un drept:
- pozitiv
 - natural
 - negativ
 - înnăscut

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Analizați succint, din perspectivă filosofică, problematica raportului dintre *putere* și *legitimitate*, având în vedere următoarele repere:

- numirea unui filosof care, în scrierile sale, a făcut referiri la problematica raportului dintre *putere* și *legitimitate*; **4 puncte**
- precizarea unei teze/perspective filosofice despre raportul dintre *putere* și *legitimitate*; **4 puncte**
- prezentarea tezei/perspectivei filosofice precizate; **6 puncte**
- ilustrarea tezei/perspectivei filosofice pe care ați prezentat-o, printr-un exemplu concret de situație din societatea contemporană; **6 puncte**
- formularea unei obiecții la adresa tezei/perspectivei filosofice pe care ați prezentat-o; **6 puncte**
- menționarea unei relații existente între termenii *legitimitate* și *democrație*. **4 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

A. Citiți, cu atenție, textul de mai jos:

Dar ce sunt prin urmare? Un lucru ce cugetă. Ce este acesta? Unul ce se îndoiește, înțelege, afirmă, neagă, voiește, nu voiește, totdeauna imaginează și simte.(...) Prin urmare, din simplul fapt că știu de existența mea și observ totodată că absolut nimic altceva nu aparține firii sau esenței mele, în afară de faptul că sunt ființă cugetătoare, închei pe drept că esența mea constă în aceea doar că sunt ființă cugetătoare și cu toate că... am un corp care mi-e foarte strâns legat — fiindcă totuși, pe de o parte, am o idee distinctă și clară a mea însumi ca ființă cugetătoare doar, neîntinsă, iar pe de altă parte, o idee distinctă a corpului ca lucru întins doar, necugetător, e sigur că sunt deosebit cu adevărat de corpul meu și că pot exista fără el.

(R. Descartes, *Meditații despre filosofia primă*)

Răspundeți următoarelor cerințe:

- Menționați, pe baza textului dat, două caracteristici ale ființei cugetătoare. **4 puncte**
- Evidențiați, în aproximativ o jumătate de pagină, o corelație existentă între termenii *natură umană* și *cugetare*. **10 puncte**
- Formulați un punct de vedere personal referitor la actualitatea perspectivei filosofice prezentată în textul dat. **6 puncte**

B. Știind că, *dreptatea procedurală înseamnă aplicarea corectă a legilor*:

- Argumentați, în aproximativ cinci rânduri, în favoarea ideii/tezei filosofice prezentată în enunț. **6 puncte**
- Ilustrați, printr-un exemplu concret, modul în care egalitatea în fața legii este preferabilă oricărui alt tip de egalitate. **4 puncte**